

ענוה ופשטות

הרבנית תמר שטיינמן ע"ה חדורה הייתה בצניעות, בחוסר התבלטות ובענוות חן. תמיד - גם בשמחות משפחתיות - התרחקה מלהצטלם ואף פעם לא הבינה מדוע רוצים להצטלם איתה... רק באמצעות אמתלאות שונות נותרו בידי המשפחה תמונות מעטות מדמותה הזוהרת.

כאשר נכנסו אליה לדרוש בשלומה או להתברך, לא הבינה מדוע באים דווקא אליה. מה רוצים מאישה פשוטה ומיניין יודעים בכלל על קיומה?...

לפני חתונת אחד מצאצאיה שמעה שאחד מילדי השכנים חולה ולא יוכל להשתתף בחתונה. באופן הכי טבעי מצאה לעצמה זמן ביום החתונה לעלות לבית השכנים ולקבל מהילד מזל טוב, כדי לצמצם את אכזבתו מכך שלא יוכל להשתתף בשמחה.

נדבך גדול בצניעותה של הרבנית תמר שטיינמן ע"ה, היה העובדה שהקפידה שלא לדבר על עצמה. ולא מתוך התאפקות או גינוי ענוה, אלא מתוך שכנוע שהיא באמת לא דמות מיוחדת. הדברים שכן סיפרה על עצמה נפלטו מפיה בהזדמנויות שונות, ובעקבות דברים שעוררו לכך.

לעומת זאת, זכו בני משפחתה לשמוע ממנה דברים בקשר לבעלה ראש הישיבה שליט"א, אך גם כאן גילתה טפח והסתירה אלף טפחים באומרה: "כאן לא אספר עליו, שם יש הרבה מה לספר!"

(ח' ארבל, "צדקנית כתמר תפוח" / מוסף יתד נאמן "בזכות נשים צדקניות")

העבודה הצפונה

המדרגה העליונה בהכנעה, שיגדיל ויאדיר עבודת ד' ולא יחזיק טובה לעצמו. **ולא יחמוד כבוד על מעשיו הנכבדים**, ולא יבקש תפארת אדם על פעליו המפוארים ויסתירם מדעתו כפי היכולת. שנאמר "ומה ד' דורש ממך... והצנע לכת עם אלוקיך", זה עיקר כניעתך וכפיפתך, **לעבוד את ד' בהצנע לכת**.
(רבנו יונה / שערי תשובה א, כד-כה)

כל מעשה טוב באדם, כל ברכה וכל נס מלמעלה, הינם עטופי צניעות. טעות גדולה היא לחשוב, כי הצניעות היא עניין רק לתלבושת. האמת, שאפילו לימוד תורה צריך צניעות, וכך אמרו חז"ל: "חמוקי ירכיך - שאף דברי תורה בסתר" (סוכה מט, ע"ב).

המצוות הגדולות ביותר הן אלה, שהוא מסתיר מעין הרואים, וכך מכנה בעל ה"חובות הלבבות" את העבודה האמיתית לד' יתברך: **"עבודה צפונה"**.

(הרב בנימין שצ'רנסקי / מידות ומעשים)

בסתר – מעלתה של האישה

אנו רגילים לחשוב שצניעות הכוונה רק בלבוש. אבל צניעות במובן הנכון פירושה **עשיית דברים אך ורק לשם שמים**. צניעות פירושה: כל מה שיש לי, אין לו שום צורך לבלוט החוצה. אין שום צורך שמישהו יידע ממנו. הכל בתוכי, ביני לבין ד' יתברך. זו פירושה של הצניעות במובן הכי נכון.

נשים - יש בתוכן רעיונות נפלאים, לפעמים יש להן רגש נפלא בתפילה - אבל הכל בפנים, הכל **בין לבין הקב"ה**, ואת עוצמת הדבר אין לשער ואין לתאר.

על הצדיק נאמר "צדיק כתמר יפרוח". טבעו של עץ התמר - הדקל, שבאותה המידה שבה הוא מתנשא לגובה מעל הקרקע, כך גדלים שורשיו לעומק. דקל שגובהו עשרה מטרים, גם שורשיו מתפשטים לעומק של עשרה מטרים.

כן הוא הדבר אצל האישה והאישה: לשניהם יש מושג של גדלות, אולם ההבדל הוא, שאצל האישה הגידול הוא מעל הקרקע: רואים את השכל הישר שלו, את ההברקה, את העומק של הלב, רואים את הגדלות!

גם לנשים יש **אותה גדלות בדיוק כמו לגברים**, אלא שאותה גדלות היא **בעומק, בצניעות, מוסתרת מעין כל**.

אם היינו יודעים מי זו גדולת הדור - היא לא הייתה גדולת הדור! ולא רק שאף אחד אינו יודע מי היא גדולת הדור, אלא בטוחני שגם גדולות הדור עצמן לא יודעות מכך. הכל בלתי לד' לבדו.

התכלית של האישה היא תורה ויראת שמים, לימוד ש"ס בעיון ובקיאות, והתכלית של אישה היא רק דבר אחד: **בלתי לד' לבדו**.

(הרב פינקוס / נפש חיה, עמ' ח)

"גדול העונה אמן יותר מן המברך"

כאשר אדם הוגה רעיון והוא מפרסמו בעולם ומשתדל ליישם אותו בחיים, מובן לכל שפעילותו איננה לשמה, אלא נובעת מתוך אינטרסים אישיים. הוא הגה את הרעיון, וממילא הוא מעוניין לממשו ולהגשימו. מה שאין כן אלו המסייעים להגשים את רעיונו של זולתם.

בדומה לכך, אלו שעונים אמן על ברכת זולתם, אין להם עניין אישי בדבר, **הם יכולים לפעול לשמה, בלי שום פניות**, ולכן גדול שכרם משכרו של בעל הרעיון.

אנו, הנשים, תפקידנו הוא לסייע בכל המעשים הטובים, גם אם לא הגינו את רעיונם, ועל כן גדול שכרנו יותר. **ככל שפעילותנו צנועה יותר, הרי היא נעלה וטהורה יותר**.

(הרבנית מ' אוקליאנסקי / "הצניעות של האם והבת", בתוך: בית ישראל)